

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

SAMSKOLAN I ÖRNSKÖLDSVIK

LÄSÅRET 1914—1915

INNEHÅLL:

1. Årsberättelse.
2. Bil. A. Förslag till frivilliga feriearbeten.
3. Bil. B. Fordringar för inträde i första klass m. m.
4. Bil. C. Sammanfattning av den kompetens, som med avseende å fordringarna på förvärvad allmänbildning åttiofem avlagd realskolexamen.
5. Bil. D. Uppgifter för höstterminen 1914 rörande lärjungarnas frånvaro på grund av sjukdom, medelbetyg i läsåmnena m. m.
6. Bil. E. Ordning vid årsavstutningen.

REDOGÖRELSE
FÖR
STATENS SAMSKOLA I ÖRNSKÖLDSEVIK
LÄSÅRET 1914—1915

Inspektion.

Den 19 september besöktes läroverket av Eforus, Biskopen m. m. Ernst Lönegren, som därvid åhörde några lektioner.

Den 24 och 25 november inspekterades skolan av läroverksrådet m. m. G. R. Fähræus.

Samskolans styrelse.

Borgmästaren, R. V. O., G. Åkerblom, ordförande, f. kronofogden, R. V. O., J. O. Domeij, vice ordf.; Bankdirektören E. Markström; Rektorn, R. V. O., O. A. Perman; första lärarinnan Elisabet Seth.

A. Undervisningen.

1. *Höstterminen* började den 25 augusti och slutade den 21 december 1914. Inträdes- och flyttningsprövningarna försiggå den 22 och 24 augusti. Den egentliga undervisningen började den 26 augusti och fortgick t. o. m. den 18 december.

Vårterminen, som tog sin början den 13 januari, kommer att avslutas den 8 juni 1915. Den egentliga undervisningen började den 14 januari.

Inträdesprövningar till läroverkets fyra första klasser anställdes även den 25 maj efter frukostlovet och hela följande dag.

Allmänt lov har givits vid följande tillfällen: den 11 sept. 3 t. (gemensam utfärd), den 16 och 17 okt. (rengöring av skollokalen), den 15 febr. (idrottslov), den 16 febr. (fettisdagslov), den 1 maj.

Den 6 november samlades lärare och lärjungar jämte några målsmän till en enkel minnesfest i högtidssalen kl. 1,30, varvid fosterländskt tal hölls av lärjungen i 6:te klassen Gerda Bellander samt några sång- och deklamationsnummer utfördes.

De föreskrivna månadsloven i kl. 6—4 hava till större delen använts till skriftliga arbetens utförande på lärorummet.

Påsklovet har förlängts med en dag, som tagits från pingstlovet.

S. k. föräldramöte var anordnat i mitten av höstterminen.

Gemensam morgonbön har förrättats varje läsdag kl. 7,45—8 turvis varannan vecka av rektor och adj. Ahlberg. Undervisningen i läsåmnena har sedan pågått kl. 8—9,40 och 11,50—2,25 för alla klasser utom kl. 1, som tre dagar slutat kl. 1,30, och kl. 2, som en dag slutat kl. 1,30. I franska har kl. 6 undervisats onsdag kl. 11,50—12,35 och lördag kl. 8,55—9,40 samt kl. 5 tisdag och fredag kl. 9,45—10,30.

Tecknings- och välskrivningslektionerna ha varit förlagda till den vanliga lästiden. Sång har övats måndagar kl. 1,40—3,15, onsdagar kl. 4,30—5,15 och torsdagar kl. 2,30—3,15 samt musik tisdagar kl. 2,30—3,30 och 4,30—5,30, onsdagar kl. 5,15—6,15, fredagar kl. 5—7. Gymnastikövningarna ha försiggått dagligen kl. 9,50—10,35 och 2,35—3,20. Kvinnligt handarbete har övats tisdagar och fredagar kl. 9,45—10,30, 10,55—11,40 och kl. 2,30—3,15, onsdagar och lördagar kl. 9,45—10,30 och kl. 1,40—4,10. I frivillig teckning har undervisning meddelats tisdagar kl. 4,30—6 och i slöjd torsdag, fredag och lördag kl. 4,15—6.

För kyrkobesöken hava lärjungarna varit delade i två avdelningar, som bevistat gudstjänsten i stadens kyrka var tredje söndag.

Konfirmationsundervisning meddelades förliden sommar av kyrkoherde P. Palmquist åt 18 av skolans lärjungar.

3. Antal lärotimmar i veckan för läsämnenä under höstterminen 1914:

klass 1	med	25	lärjungar	24	timmar
”	2 A	”	20	”	26 ”
”	2 B	”	21	”	26 ”
”	3 A	”	20	”	27 ”
”	3 B	”	21	”	27 ”
”	4	”	28	”	28 ”
”	5 A	”	22	”	30* ”
”	5 B	”	21	”	28 ”
”	6	”	21	”	30** ”
Summa 199 lärjungar					Summa	246 timmar

*) härav 2 timmar franska gemensamt med 5 B (25 deltagare).

**) härav 2 timmar franska (12 deltagare).

Frivilliga laborationer hava anordnats: i fysik i kl. 4 med 1 t. i veckan (20 lärj.), i kemi i kl. 5 med 1 t. (13 lärj.) och i biologi i kl. 6 med 1 t. (21 lärj.). Varje klass har varit delad i två avdelningar, som växelvis laborerat.

Läroböcker.

Kristendom; Bibeln (1-6); Luthers lilla katekes med den 1878 antagna utvecklingen (1-5).

Norlén och Lundgren, Biblisk historia (1-3).

Herner, Israels historia (4)

Stave, Jesu liv jämte översikt av Nya testamentets böcker (5).

Gummerus-Rosenquist-Johansson, Kyrkohistoria (6)*.

Lundin, Bilder ur kyrkans historia (6)*.

Nylund, Allmän religionshistoria (6)*.

Ahlberg, Religionshistorisk översikt (6)*.

Psalmboken (1-6).

Kastengren, Svenska kyrkans högmässa m. m. (4 6).

Modersmålet: Sundén, Svensk språklära (3-6).

Richter, Rättskrivningsövningar (3).

S. A. Stalin, Övningar i modersmålets rättskrivning (1-2).

Rebbe - Fischer, Exempelsamling (1-6)*.

Lindvall, Läsebok för realskolan I-III (1-3)*

Lagerlöf, Nils Holgersson I II (1-3)*

Topelius, Läsning för barn, i urval (1 2)*.

Dalin, Svensk vers (1-3).

Andersson, från bokhyllan (2-3)*.

Heidenstam, Svenskarna och deras hövdingar (3-4).

Runeberg, Fänrik Ståls sägner (4, 6).

Bergman, Läsebok i nyare sv. litt. II (4).

Mjöberg, Svensk läsebok (5, 6).

Tegnér, Fritiofs saga (5-6).

Tyska: A. Heumann, Tyska för nybörjare (1-2).

Hjorth-Lindhagen, Praktisk lärobok (3).

” ” Bihang till d:o (3-4).

- Kleine Schüler-Bibliothek I (2).
 ” ” ” ” IV (3).
 Hjorth, Tysk grammatik (2—6).
 Bokelund-Rodhe, I, II, Tyska översättningsövningar (4—5)*
 Rodhe, Tysk läsebok (4—5).
 Gerstäcker, Herrn Mahlhubers Reiseabenteuer (6).
 Hjorth-Heumann, Tyska skrivövningar och brev (6).
 Tiselius, Deutsche Umgangssprache (6)*
 Rodhe-Abshagen, Übungsbuch für deutsche Handschriften (6)*.
 Ett tjugotal album vyer från olika delar av Tyskland. Globus Verlag.*
 Viëtor, Deutsche Lauttafel.*
- Engelska:* Elfstrand, Elementarbok (4—5).
 ” Kortfattad Engelsk grammatik (5—6).
 Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok (5—6).
 Uhrström, Little Willie's Stories (5—6)*,
 Zetterström, Översättningsövningar till engelska (5—6).
 A-B-C-Guide of London*.
 358 Views of London*.
 Viëtor, Englische Lauttafel*
- Franska:* Hultenberg, Premier Livre de Lecture (5—6).
 Ling, Fransk språklära I, Uttals- och formlära (5, 6).
 Viëtor, Französische Lauttafel*.
- Historia:* Grimberg, Sveriges, Norges och Danmarks historia för realskolan (1—6).
 M. Höjer, Översikt av Sveriges Nyaste historia jämte grundlinjerna till statskunskap (6).
 Pallin-Boëthius, Lärobok i allmän historia för realskolan (3—6).
 Löw, Läsebok till allmänna historien (4—6)*.
 Estlander, Läsebok till allmänna historien (4—6)*.
 Hedda Andersson, Nordiska sagor och Grekiska sagor (1—2)*.
 Löw, Nordiska, Grekiska och Romerska sagor och berättelser (1—3)*.
 Putzger, Historischer Schul-Atlas (3—6).
- Geografi:* Carlsson, Skolgeografi (1—5).
 Carlsson-Fagerlund, Skolgeografi II (6).
 Fehr, Geografisk läsning (2—6)*.
 Schram och Svederus, Geografisk läsning (5)*.
 Ekedahl, Läsebok i allmän geografi (1—6)*.
 Svensén, Jorden och människan (4—5)*.
 Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok (1—2, 4—5)*.
 Gardell, Folkskildringar I—II (1—6)*.
 Anna Sandström, Natur- och arbetsliv i svenska bygder I—II (1—6)*.
 Sven Hedin, Från pol till pol (3—6)*.
 Roths m. fl. kartböcker (1—6).
- Matematik:* Möller, Larsson, Lundahl, Lärobok i räkning för realskolan (1—4).
 Meyer och Hedström, Exempel till ekvationsläran (5—6).
 Laurin, Lärobok i geometri för realskolan (4—6).
- Biologi:* Almquist-Lägerstedt, Lärobok i naturkunnighet, zoologi (1—5).
 Knut Bohlin, Lärobok i biologi d. II, Botanik (2—5).
 ” ” Växternas livsföreteelser och levnadsförhållanden (6).
 Krok-Almquist, Svensk flora, Fanerogamer (3—6).
 Lars Gabriel Andersson, Zoologi 6:te kl. kurs (6).

- Fysik:* Ivar Jonsson-Malmborg, Övnings- och lärobok i fysik för realskolan (4--6).
C. G. Hellsten, Experimentell fysik och astronomi (6)*.
- Kemi:* Signe Almqvist, Lärobok i naturkunnighet, Geologi (5)*.
Tom Moll, Lärobok i kemi för realskolan I (5).

*) behöves ej anskaffas av lärjungan.

Lärokurser.

FÖRSTA KLASSEN.

- Kristendom 3 t.* Berättelser ur gamla testamentet med ledning av Norléns och Lundgrens Bibliska historia. Första trosartikeln och Tio Guds bud i samband med katekes och bibel. Bibelläsning, psalmer: 24: 1, 28: 1, 2, 6, 33, 55, 66, 69, 76: 1, 8, 102. *Danielson.*
- Modersmålet 5 t.* Läsning i förening med muntlig reproduktion av Lindvalls läsebok I, Topelius, Läsning för barn, Lagerlöfs Nils Holgersson I samt Dalin, Svensk vers. Sagoberättande. Övningar i urskiljande av de viktigaste satsdelarna och ordklasserna; rättskrivningsövningar, förnämligast på å-, ä-, j-, v-, t- och tje-ljuden; skriftliga reproduktionsövningar. *Seth.*
- Tyska 6 t.* St. 1—48 i A. Heumanns Tyska för nybörjare; föreskrivna delar av formläran; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar; talövningar. *Seth.*
- Historia 2 t.* Nordens historia till 1519 samt berättelser ur Nordens guda- och hjältesaga. *Seth.*
- Geografi 2 t.* Världsdelar och världshav efter globen jämte korta upplysningar om jordens form och rörelse. Skandinaviska halvön. *v. Ekensteen.*
- Matematik 4 t.* De fyra räknesätten med hela tal och av decimalbråk addition och subtraktion samt multiplikation och division påbörjade. Metersystemets längdenheter, de vanligaste rymd- och viktmåtten. Huvudräkning. *Frigell.*
- Biologi 2 t.* Människokroppen och det enklaste av hälsoläran; undersökning av några levande växter med tydliga blomdelar. *Frigell.*

ANDRA KLASSEN A. OCH B.

- Kristendom 3 t.* Berättelser ur Nya testamentet med ledning av Norléns och Lundgrens Bibliska historia. Andra trosartikeln och Herrens bön efter bibel och katekes. Bibelläsning. Följande psalmer: 53, 56, 76, 106, 108, 204, 418, 496. *Frigell.*
- Modersmålet 5 t.* Läsning i förening med muntliga reproduktionsövningar av Nils Holgersson II, Lindvalls läsebok II, Hedda Andersson, Från bokhyllan V, framsägning av inlärdas dikter ur Svensk vers; sagoberättande; fortsatt behandling av ordklasser och satsdelar; rättskrivningslära; rättskrivningsövningar samt några skriftliga reproduktionsövningar. *Frigell. Rudén.*
- Tyska 6 t.* Heumanns lärobok st. 49 - 91. Kursivläsning i Kleine Schüler-Bibliothek I omkring 15 sid. Formlärans huvuddrag efter Hjorths grammatik. Tillämpnings- och övers.-övningar i läseboken. Hör- och talövningar. *Frigell. Johansson.*
- Historia 3 t.* Nordens historia till 1611. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. *Danielson. Rudén.*
- Geografi 2 t.* Finland, Ryssland, Danmark, Nederländerna, Belgien, Tyskland, Schweiz, Österrike-Ungern och Frankrike. Geografisk läsning. *Danielson. Rudén.*

- Matematik 5 t.* Fortsättning av decimalbråk; allmänna bråk; rymd- och ytmått. Huvudräkning. *Rudén.*
- Biologi 2 t.* Växternas huvuddelar inlärdas genom undersökning av levande växter samt teckningar efter naturen; undervisning om levande växters insamling och preparering; däggdjuren; exkursioner. *Frigell. v. Ekensteen.*

TREDJE KLASSEN A. OCH B.

- Kristendom 3 t.* Katekes: tredje trosartikeln samt instiftelseorden till dopet och nattvarden. Biblisk historia: repetition. Bibelläsning: Matteus-evangeliet, kap. 5 20. Psalmer: 50, 68, 76, 106, 133, 134, 383: 4—7, 394: 1—2. *Ahlberg Perman.*
- Modersmålet 6 t.* Läsning i förening med muntlig reproduktion av Heidenstams Svenskarna och deras hövdingar, Lindvall: Läsebok för realskolan III, Hedda Andersson: Från bokhyllan V, samt Dalin: Svensk vers; framsägning av inlärdas stycken i bunden form, sagoberättande. Rättskrivning en gång i veckan omväxlande med skriftliga reproduktionsövningar och smärre uppsatser. Grammatik: det allmänaste av formläran samt vissa partier av sats- och interpunktionsläran, huvudsakligen efter Sundén, övningar i satslösning.
a) h. t. *Gavelius*, v. t. *Sjöholm*; b) *Danielson.*
- Tyska 6 t.* Hjort-Lindhagens läsebok avslutad, Rodhes läsebok för realskolan omkring 30 sidor samt (kursivt), Kleine Schüler-Bibliothek IV. Formläran repeterad samt lättare syntaxregler genomgångna i anslutning till texten. Tyska översättningsövningar efter Bokelund och Rodhe. Reproduktion (även skriftlig) av lättare anekdoter, berättade av läraren. Övriga hör- och talövningar.
a) h. t. *Gavelius*, v. t. *Sjöholm*; b) *Danielson.*
- Historia 3 t.* Fäderneslandets historia under tiden 1611—1718 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmänna historien: gamla tidens historia. Historisk läsning. *Ahlberg. Danielson.*
- Geografi 2 t.* Europas fysiska och politiska geografi avslutad och repeterad. Geografisk läsning. *Rudén. Perman.*
- Matematik 5 t.* Repetition av decimalbråk och allmänna bråk; reduktion av sorter; enkel regula de tri; de första grunderna av procent- och ränteräkning; lättare exempel på yt- och rymdberäkning. Inlärandet av de geometriska grundbegreppen genom praktiska övningar. Huvudräkning. *Rudén. v. Ekensteen.*
- Biologi 2 t.* Växternas byggnad; någon övning i växtbestämning efter flora; sexualsystemet; insamling av 30 växter under sommaren; fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar, ordn. steklar. Dissektion av fisk; exkursioner. *v. Ekensteen.*

FJÄRDE KLASSEN.

- Kristendom 2 t.* Läsning av fjärde huvudstycket samt repetition av första och andra huvudstycket i tros- och sedeläran med anslutning till bibel och katekes. Israels historia efter Herner jämte valda stycken ur Gamla testamentet. Översikt av Gamla testamentets böcker. Kortfattad översikt av det kristna kyrkoåret. Psalmer: 50, 68, 77, 89, 104, 138, 149, 394: 1—2. *Ahlberg.*
- Modersmålet 4 t.* Läsning jämte muntliga reproduktionsövningar och kortare referat, ofta efter förberedelse i hemmet, av Bergmans läsebok i nyare svensk litteratur II, Fänrik Ståls sägner samt Svenskarne och deras hövdingar. Framsägning av inlärdas dikter. Välläsningens viktigaste grunder, notiser ur versläran. Form- och satsläran i förening med satsanalys. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Tolv uppsatser, dels i hemmet, dels på lärorummet. *Seth.*

- Tyska 4 t.* Rodhes läsebok t. o. m. st. 68. Formläran repeterad. Syntax: huvudsakligen kasus, infinitiv och konjunktiv i exempel ur texten. Tyska översättningsövningar enligt Bokelund och Rodhe. Hör- och talövningar. En skriftlig översättning eller reproduktion var tredje vecka. *Danielson.*
- Engelska 5 t.* Elfstrands läsebok st. 1 35. Muntliga och skriftliga tillämpningar efter Metodiska övningar och översättningsövningar i samma bok. Hör- och talövningar. *Perman.*
- Historia 3 t.* Fäderneslandets historia under tiden 1718—1809 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Allmänna historien: medeltiden och tiden 1500—1648. Historisk läsning. *Seth.*
- Geografi 2 t.* Asiens och Afrikas fysiska och politiska geografi läst och repeterad. Geografisk läsning. *Envall.*
- Matematik 5 t.* Regula de tri samt procent- och ränteräkning. Enklare ekvationer av första graden med en obekant samt algebraiska reduktioner i anslutning därtill. Räta linjer, vinklar, trianglar; läran om parallelogrammer påbörjad. Mättnings- och konstruktionsövningar. *v. Ekensteen.*
- Biologi 2 t.* Typer för Sveriges viktigaste växtfamiljer: växtbestämning; sexualsystemet; insamling av 40 växter under sommaren, ryggradslösa djur. Dissektion av kräfta; exkursioner. *v. Ekensteen.*
- Fysik 3 t.* Allmän fysik och värmelära jämte experiment; 1 timme frivilliga laborationer. *Envall.*

FEMTE KLASSEN A. OCH B.

- Kristendom 2 t.* Läsning av femte huvudstycket samt repetition av tredje, fjärde och femte huvudstyckena i tros- och sedeläran i anslutning till bibel och katekes. Stave, Jesu liv och Nya testamentets böcker. Översikt av Nya testamentets skrifter. Följande psalmer utantill: 52, 55, 68, 86, 89, 105, 154. 123. *Ahlberg.*
- Modersmålet 3 t.* Läsning i förening med muntliga referat av Mjöbergs läsebok fr. o. m. Strindberg. Fritiofs saga fullständigt. Behöfliga litteraturhistoriska notiser. Framsägning av inlärdas dikter. Översikt av form- och satsläran efter Sundén samt i anslutning till Rebbe-Fischer. Rättskrivnings- och interpunktionsprov. Dispositionsövningar. Föredrag. En uppsats var tredje vecka. *a) h. t. Gavelius, v. t. Sjöholm; b) Johansson.*
- Tyska 4 t.* Rodhes läsebok avslutad. Formläran repeterad. Syntax: artikeln, predikatsfyllnad, partitivattribut, dat. och ack. obj. vid trans. verb, tidsadverbial, apposition, de vanligaste verb och adjektiv, som styra gen. och dat., det viktigaste av konjunktiv- och infinitivläran samt ordföljden. Tillämpningsövningar, hör- och talövningar. Var tredje vecka en skriftlig reproduktion (endast å lärorummet), eller en översättning till tyska. *a) h. t. Gavelius, v. t. Sjöholm; b) Johansson.*
- Engelska 5 t.* Elfstrands elementarbok avslutad. Jespersen-Rodhes läsebok 43 s. Formläran efter Elfstrand, syntax i anslutning till texten och delvis efter Elfstrand. Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. Realia. Hör- och talövningar. *Perman. Johansson.*
- Franska 2 t.* Hultenberg, Premier livre, första delen. Av formläran hjälpverb och regelbundna verb i indikativ. Hörövningar. *Perman.*
- Historia 3 t.* Fäderneslandets historia från 1809 till närvarande tid jämte delar av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. Repetition av svenska forntidens och medeltidens historia. Allmänna historien från år 1648 till närvarande tid. Läsning av Estlanders och Löws läseböcker. *a) h. t. Gavelius, v. t. Sjöholm; b) Ahlberg.*

- Geografi 2 t.* Amerikas och Australiens fysiska och politiska geografi läst och repeterad. Repetition av Sveriges geografi. Geografisk läsning. *Seth. Ahlberg.*
- Matematik 4 t.* Ekvationer av första graden jämte problem t. ex. rörande ränta, handelsrabatt och diskont; bolags- och blandningsuppgifter; uppgifter på likformig rörelse. Algebraiska reduktioner. Om parallelogrammer, cirkeln och regelbundna månghörningar; planimetriska räkneexempel. *Envall.*
- Biologi 2 t.* Sveriges viktigaste växtfamiljer; de förnämsta utländska kulturväxterna; kryptogamer; växtbestämning, insamling av 30 växter under sommaren; repetition av djuren; dissektion av fågel; exkursioner. *v. Ekensteen.*
- Fysik 1 t.* De enklaste magnetiska och elektriska företeelserna. *Envall.*
- Kemi 3 t.* Det viktigaste av den oorganiska kemien; 1 t. friv. laborationer. Jordytans beskaffenhet och dess förändringar. *Envall.*

SJÄTTE KLASSEN.

- Kristendom 2 t.* Bilder ur kyrkans historia. Allmänna underrättelser ur religionshistorien. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Psalmer: 53, 69, 75: 1—4, 20, 93 102, 394: 1—2, 423. *Ahlberg.*
- Modersmålet 3 t.* Mjöbergs läsebok avslutad. Svenska bilder av Snoilsky. Litteraturhistorisk översikt efter Mjöberg. Diktkonstens huvudarter. Verslärans grunddrag Muntliga referat. Föredrag. Välläsnings-, interpunktions- och dispositionsövningar. Repetition av form- och satsläran. Övning i uppsättande av praktiska skrivelser. En uppsats var tredje vecka. h. t. *Gavelius*, v. t. *Sjöholm.*
- Tyska 3 t.* Herrn Mahlhubers Reiseabenteuer, delvis kursivt. Några viktigare kapitel ur Tiselius, Deutsche Umgangssprache. Tillämpningsövningar, delvis i anslutning till Hjorth-Heumann. Tyska skrivövningar och brev. Läsning å lärorummet av tysk handstil. Muntlig reproduktion av text, uppläst av läraren (anekdoter och längre berättelser). Grammatiken repeterad, med tillämpning. En skriftlig översättning eller reproduktion var tredje vecka. *Talövningar. Johansson.*
- Engelska 4 t.* Jespersen-Rodhes läsebok omkr. 75 sid., något kursivt. Formläran repeterad; det viktigaste av syntaxen; tillämpningsövningar efter Zetterströms översättningsövningar, hör- och talövningar, muntliga reproduktioner; en skriftlig översättning eller reproduktion varannan vecka. *Johansson.*
- Franska 2 t.* Hultenberg, Premier livre, 2:dra delen. Det viktigaste av formläran enligt Lings språklära. *Perman.*
- Historia 4 t.* Huvuddragen av Sveriges nuvarande statsförfattning och förvaltning efter Höjer. Fäderneslandets historia: tiden 1521—1809 repeterad efter Grimberg; tiden efter 1809 efter Grimberg och Höjer. Allmän historia: repetition av nyare tiden med särskild vikt lagd på tiden efter 1815. *Ahlberg.*
- Geografi 2 t.* Översikt av den allmänna geografien; de viktigaste kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi, repeterad. *Ahlberg.*
- Matematik 5 t.* Aritmetiska uppgifter, särskilt från affärlivet, ekvationssystem av första graden jämte problem; irrationella tal; kvadratrötter, bokföring. Repetition av föregående kurser i geometri; det viktigaste om likformig avbildning; geometriska övningssatser samt planimetriska och stereometriska räkneexempel; uppritning av diagram. *Envall.*
- Biologi 3 t.* En del växtundersökningar; huvuddragen av läran om växternas livsföreteelser, inre byggnad och levnadsförhållanden; människokroppen och i sammanhang därmed det allmännaste av hälsoläran; de rusgivande ämnenas samt tobakens natur och verkningar; exkursioner; dissektioner och laborationer under såväl ord. som frivilliga lektioner; 1 t. frivilliga dissektioner och fysiska experiment. *v. Ekensteen.*

Fysik 2 t. Mekanik och utvidgning av föregående kurs i värmelära; de enklaste ljus- och ljudfenomenen; det allmännaste om solsystemet och himlakropparne i övrigt.

Envall.

Kemi 1 t. Repetition av metallerna; några av den organiska kemiens viktigaste ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning; om åkerjorden och dess gödning. *Envall.*

5. Ombyte av läroböcker.

Vid höstterminens början infördes: Tom Moll, Lärobok i kemi för realskolan I i kl. 5 och L. G. Andersson, Zoologi, sjätte klassens kurs i kl. 6.

Gillåtelse har givits av K. Överstyrelsen att vid nästkommande läsårs början införa Tom Moll, Lärobok i kemi för realskolan II. Sjätte klassens kurs.

6. Välskrivning

Klass 1 (torsdagar 11,50—12,35, lördagar 12,45—1,30) har övats i bokstavsbildningar, grupperingar och sammanbindningar. Skrivkurs I—II.

Klass 2 A (onsdagar 8—8,45, lördagar 1,40—2,25) har övat stor stil, medelstor och mindre stil. Skrivkurs II, III, IV

Klass 2 B (onsdagar 8,55—9,40, lördagar 11,50—12,35) lika med 2 A.

Klass 3 A (onsdagar 12,45—1,30) har övat mindre stil. Skrivkurs IV, V.

Klass 3 B (måndagar 1,40—2,25 lika med 3 A. Vid undervisningen har Filip Holmqvists skrivkurser och skrivböcker använts.

7. Teckning.

Klass 1 (tisdagar 1,40—2,25) Teckning i punkterad ritbok. Rät- och krokliniga figurer efter förteckning och diktamen vid svarta tavlan. Något teckning efter plansch. Färgläggning. De mera försigkomna eleverna dessutom, teckning och färgläggning efter enkla fristående föremål. Övningar ha även försiggått i John Bauers "Ritkurs för Sveriges barndomsskolor".

Klass 2 A (torsdagar 12,45—1,30). Teckning efter plansch och enklare fristående föremål med färgläggning. Övningar också i John Bauers "Ritkurs för Sveriges barndomsskolor". Konturteckning och skuggning efter gips. Minnsteckning.

Klass 2 B (torsdagar 1,40—2,25) lika med 2 A.

Klass 3 A (fredagar 11,50—1,30). Konturteckning och skuggning efter gips. Teckning och färgläggning efter pressade växter, samt teckning och färgläggning efter fristående föremål. Perspektivteckning efter klots. Minnsteckning.

Klass 3 B (onsdagar och fredagar 1,40—2,25) lika med 3 A.

Klass 4 (måndagar 11,50—1,30). Teckning och skuggning efter gips. Perspektivteckning och skuggning efter klots, samt perspektivteckning och färgläggning efter konstindustriella föremål.

Klass 5 A (tisdagar 11,50—1,30). Perspektivisk teckning och färgläggning efter konstindustriella föremål, uppstoppade fåglar m. m.

Klass 5 B (tisdagar 11,50—1,30) lika med 5 A.

Klass 6 Perspektivisk teckning med pastellkritor efter konstindustriella föremål, uppstoppade fåglar, frukter, grönsaker m. m. (onsdagar 11,50—12,35, lördagar 8,55—9,40).

LINEARRITNING.

Klass 4. Förberedande övningar i ritinstrumentens behandling. Ytmönster, plana geometriska figurer.

Klass 5 A. Fortsättning av föregående kurs. Ellips, parabel, hyperbel. Projektionslärans grunder. Ritning efter modell. Liniers och ytors verkliga storlek. Ytors utbredningar och skärningar.

Klass 5 B lika med klass 5 A.

Klass 6. Fortsättning av föregående kurs. Polyedrars skärningar och utbredningar. Vinkeluppgifter. Runda kroppars utbredningar och skärningar.

FRIVILLIG TECKNING

(tisdagar 4,30—6). Övningar på de olika klasserna i likhet med de obligatoriska timmarna. Antalet deltagare i frivillig teckning har under vårterminen varit 21.

8. Sång och instrumentalmusik.

Lärjungarna har varit indelade i två sångavdelningar, den ena bestående av kl. 1—2 den andra av kl. 3—6.

Undervisningen i kl. 1—2 har omfattat: läran om tonbildning med därtill lämpliga övningar samt tonträffning efter formelmetoden. De musikaliska tecknen, såsom notsystem, klav, notnamn, skala, tonsteg, kromatiska tecken och de vanligaste taktarterna samt någon övning att skriva olika skalor. I denna avdelning har övats enstämmig sång och koralsång.

I klass 3—6 har repeterats förra läsårets kurs med tillägg av alla dur- och mollskalor och deras förtecken. Dessutom har övats à-vista sång efter intervalläran. I denna avdelning har övats en-, två- och trestämmig sång och koralsång. 134 lärjungar hava under höstterminen och 121 under vårterminen deltagit uti sångundervisningen.

Instrumental musik har under läsåret övats 5 t. i veckan. 15 lärjungar hava erhållit undervisning, därav 11 i pianospelning, 2 i orgelspelning och 2 i violinspelning. Som läroböcker har använts i sång: Anna Bergströms Sångkurs för skolan h. II, III och IV, Svenssons Sångbok h. II, Normal-Sångbok för allm. läroverk m. fl.; i piano: Hennes piano-skola, Clementis sonatiner, Fingerövningar och skalor av Rich. Andersson, Etyder av Czerney, mindre pianostycken av Behr, Krentzlin, Gurlitt m. fl.; i orgel, Orgelskalor av Aug. Lagergren och Alb. Lindström, Orgelalbum av Gust. Hägg, Aug. Lundh m. fl.; i violinspelning: Hans Sitts violinskola.

9. Gymnastik.

LÄRJUNGARNAS FÖRDELNING.

A) Höstterminen.

Avdeln.	I	Flickorna i klass 3—6	43
„	II	Klasserna 1—2	54
„	III	Gossarna i kl. 3—6	59
		Summa	156

B) *Vårterminen.*

Avdeln. I	Flickorna i klass 3—6	42
„ II	Klasserna 1—2	56
„ III	Gossarna i klass 3—6	57
	Summa	155

Avdelning I uppdelad i 2 och övriga avdelningar i 4 underavdelningar.

Svagrote har funnits.

Övningstider. Under såväl höst- som vårterminen har 1. avdelningen övats måndagar, onsdagar, torsdagar och lördagar kl. 9,50—10,35 f. m., 2. avdelningen tisdagar och fredagar kl. 9,50—10,35 f. m., ävensom måndagar och torsdagar kl. 2,35—3,20 e. m. samt 3. avdelningen tisdagar, onsdagar, fredagar och lördagar kl. 2,35—3,20 e. m.

Övningarna hava varit inställda under allmänna fridagar.

Lekar och idrott hava förekommit utomhus under den blidare årstiden och i gymnastiksalen under vintermånaderna — på den åt gymnastikövningar anslagna tiden.

Gymnastikövningarna synas hava haft gott inflytande på såväl lärjungarnas kroppsutveckling som allmänna hälsotillstånd.

Frivillig och avgiftsfri undervisning i målskjutning med eldhandvapen har lämnats gossarna å Ornsköldsviks skytteförenings skjutbana.

Modererad dusch har under fredagslektionerna beretts åt gossarna.

Örnsköldsvik i maj 1915.

C. L. CEDERVALL,
gymnastiklärare.

TABELLARISK UPPGIFT

å antalet lärjungar, som på grund av nedanstående orsaker icke deltagit i de ordnade kroppsövningarna eller hänvisats till särskild avdelning eller rote för svagare lärjungar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Termin och klasser.	<i>Sjukdomar</i>														Hela antalet närvarande lärjungar.
	I syn- och hörselorganerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna	I andedräktsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och bensystemet.	Medfödd missbildning	Farnbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	Summa.	Andra orsaker.	Summa.	
Vårterminen 1914. <i>Klasserna 1—6.</i>															
Icke deltagande			4	1		6	2	—	2	31	—	46	16	62	197
Hänvisade till svagrote															
Höstterminen 1914. <i>Klasserna 1—6.</i>															
Icke deltagande			5	1		4	2		1	19		32	9	41	199
Hänvisade till svagrote															

Anm. Antalet i gymnastikövningarna icke deltagande har under vårterminen ökats med 10 och under höstterminen med 9. De av "andra orsaker" befriade ha alla befriats på grund av lång väg till hemmet.

Kvinnligt handarbete.

- Klass 1. (onsdag och lördag 1,40—2,25). Rätstickning med 2 stickor: en strykjärnslapp. Avig- och rätstickning: en dockfilt. Sömnad: en servet med korssöm. Övningar i för-, fäll-, och kaststyng: docklakan och örngott.
- Klass 2. (onsdag och lördag 9,45—10,30). Stickning med 5 stickor: ett par babystrumpor. Sömnad: ett förkläde eller underkjol, delvis med maskinsöm.
- Klass 3 A. och 3 B (tisdag och fredag 2,30—3,15). Julklappsarbeten: små brickdukar i delsbö- samt stjälk- och plattsöm. Märkning av handdukar. Sömnad: babyutstyrsel, bestående av: haklapp, pikétröja, duk, knytmantel med övningar i langettering, fällning, fällning och isyning av band.
- Klass 4 (tisdag och fredag 9,45—10,30). Julklappsarbeten såsom: kuddar i delsbösöm, samt hålsöm och flätad frans, duk med hålsöm. Stickning: babyskor. Lappning: övningslapp. Tillämpning på trasiga plagg. Knypling: enklare spetsar. Knapphålsöm.
- Klass 5 A. och 5 B. (onsdag och lördag. 5 A. 2,30—3,15, 5 B. 3,25—4,10). Julklappsarbeten: såsom löpare med hålsöm och flätad frans, kragar i hålsöm och sticksöm, kuddar och dukar i delsbösöm. Sömnad: babyskjorta, sydd på maskin. Stickning: en liten kofta. Stoppning: vanlig strumpstopp. Maskstopp: rätt och avig. Örngott med hålsöm.

Klass 6 (tisdag och fredag 10,55—11,40). Knyppling: spetsprover, spets infälld i duk, jabot. Spetssömnad: prover, jabot, väska. Näversöm: krågar. Sömnad av bomullsklänning.

Slöjd.

Undervisningen i träslöjd har under höstterminen meddelats åt 43 och under vårterminen 41 lärjungar, fördelade på 3 avdelningar med 2 timmar i veckan för varje.

Undervisningen, som företrädesvis avsett att bibringa händighet och förmåga att bruka de vanligast förekommande verktygen för träslöjd, har i metodiskt hänseende följt Nääs' och slöjdinspektör Ramströms modellserier. De mera försigkomna lärjungarna hava utförd arbeten utom modellserien, såsom skrin, bord, skåp och byrå. Några lektioner i bokbinderi ha givits åt en del gossar, som därigenom vunnit färdighet att binda enklare band.

B. Lärarna.

10. Tjänsteåligganden under höstterminen

- Rektor *O. A. Perman*, F. K.: kristendom 3 t. i kl. 3 B; engelska 5 t. i kl. 4 och 5 t. i kl. 5 A; franska 2 t. i kl. 5 och 2 t. kl. 6; geografi 2 t. i kl. 3 B. Summa 19 t. Förrättat morgonbön varannan vecka.
- Adjunkt *G. A. Ahlberg*, F. och *S. M. K.*: kristendom 3 t. i kl. 3 A och 8 t. i kl. 4—6; historia 3 t. i kl. 3 A, 3 t. i kl. 5 B och 4 t. i kl. 6; geografi 4 t. i kl. 5 B och 6. Summa 25 t. Morgonbön varannan vecka. Klassföreståndare i kl. 6.
- Adjunkt *D. R. Johansson*, F. K.; modersmålet 3 t. i kl. 5 B; tyska 6 t. i kl. 2 A, 4 t. i kl. 5 B, och 3 t. i kl. 6; engelska 5 t. i kl. 5 B och 4 t. i kl. 6. Summa 25 t. Rättat svenska skripta i kl. 5 B, tyska i kl. 5 B och 6 och engelska i kl. 6. Klassföreståndare i kl. 5 B. Förestätt lärjungebiblioteket.
- Adjunkt *E. G. Envall*, F. K.: geografi 2 t. i kl. 4; matematik 13 t. i kl. 5—6; fysik 6 t. i kl. 4—6; kemi 5 t. i kl. 5—6. Frivilliga laborationer i kemi 1 t. i kl. 5; i fysik 1 t. i kl. 4. Summa 28 t. Klassföreståndare i kl. 5 A.
- Extra lärare *N. Gavelius*, F. M.: modersmålet 6 t. i kl. 3 A, 3 t. i kl. 5 A och 3 t. i kl. 6; tyska 6 t. i kl. 3 A, 4 t. i 5 A; historia 3 t. i kl. 5 A. Summa 25 t. Rättat svenska skripta i kl. 5 A och 6, tyska i 5 A. Klassföreståndare i kl. 3 A.
- Extra lärare *Hartvig Rudén*, F. M.: modersmålet 5 t. i kl. 2 B; historia 3 t. i kl. 2 B; geografi 4 t. i kl. 2 A och 3 A; matematik 10 t. i kl. 2 A och 2 B samt 5 t. i kl. 3 A. Summa 27 t. Klassföreståndare i kl. 2 B.
- Extra lärare *Hilding Danielson*, F. M.: kristendom 3 t. i kl. 1; modersmålet 6 t. i kl. 3 B; tyska 6 t. i kl. 3 B och 4 t. i kl. 4; historia 3 t. i kl. 2 A och 3 t. i kl. 3 B; geografi 2 t. i kl. 2 A. Summa 27 t. Rättat tyska skripta i kl. 4. Klassföreståndare i kl. 3 B.
- Första lärarinnan *Elisabet Seth*: modersmålet 5 t. i kl. 1, 4 t. i kl. 4; tyska 6 t. i kl. 1; historia 2 t. i kl. 1, 3 t. i kl. 4; geografi 2 t. i kl. 1 och 2 t. i kl. 5 A. Summa 22 t. Rättat svenska skripta i kl. 4. Klassföreståndare i kl. 1.

Ämneslärarinnan *Agda Frigell*: Kristendom 6 t. i kl. 2 A och 2 B; modersmålet 5 t. i kl. 2 A; tyska 6 t. i kl. 2 A; matematik 4 t. i kl. 1; biologi 4 t. i kl. 1 och 2 A. Summa 25 t. Klassföreståndare i kl. 2 A.

Ämneslärarinnan *Elsa von Ekensteen*: geografi 2 t. i kl. 1; matematik 10 t. i kl. 3 B och 4; biologi 2 t. i kl. 2 B, 4 t. i kl. 3 A och 3 B, 1 t. i kl. 4, 4 t. i kl. 5 A och 5 B, 2 t. i kl. 6. Frivilliga dissektionsövningar 1 t. i kl. 6. Summa 26 t. Granskat herbarier. Klassföreståndare i kl. 4.

Teckningslärarinnan *Elisabeth Degerman*: teckning 15 t.; välskrivning 8 t. Summa 23 t. Gymnastikläraren, sergeant *C. L. Cedervall*: gymnastik 12 t.

Musikläraren, direktör *W. Ånberg*; musikens teori och sång 4 t.; instrumentalmusik 5 t.

Lärarinnan i kvinnligt handarbete *Elma Hedberg*: kvinnligt handarbete 14 t.

F. skolläraren *N. J. Boman*: träslöjd 6 t.

Skolans läkare, lasarettsläkaren *Erik Lind* har haft mottagning i skolan varje onsdag kl. 9,40—10,40 f. m.

Under vårterminen uppehölls mag. Gavelii tjänsteäligganden av fil. kand. Karl Sjöholm.

11. Tjänstledighet.

Ämneslärarinnan *Agda Frigell* 5. 10—9. 10. 14 för sjukdom; ämnesl. *Elsa von Ekensteen* 28.10—5. 11. 14 för enskilda angelägenheter; extra lärare *Hartvig Rudén* för militär tjänstgöring 9. 10.—27. 11. 14; gymnastikläraren *C. L. Cedervall* 13. 11—28. 11. 14 för militär kommendering; rektor *O. A. Perman* 9. 2—13. 2. 15 för sjukdom och gymnastikläraren *C. L. Cedervall* 12. 2—2. 3. 15 för militär kommendering.

12. Vikarier och extra lärare:

såsom extra lärare hava tjänstgjort under hela läsåret fil. mag. *H. Rudén* och *L. Danielson*, under höstterminen fil. mag. *N. Gavelius* och under vårterminen fil. kand. *K. O. P. Sjöholm*;

under fröknarna *Frigells* och *v. Ekensteens* samt rektor *Permans* tjänstledighet uppehölls deras befattningar av andra lärare vid läroverket; extralärare *Rudéns* tjänst uppehölls 9. 10—27. 11. 14 av fil. mag. Erik Sundberg; gymnastikl. *Cedervall* 13. 11—28. 11. 14 av mag. *Gavelius*, stadsfiskal *M. Winlöf* och fröken *Calise Strindberg* samt 12. 2—2. 3. 15 av mag. *Rudén* och fröken *Signe Öberg*.

14 Den 1 maj var ingen ordinarie lärareplats till läroverket ledig.

C. Lärjungarna.

15. De närvarande lärjungarnas antal.

Klass	Höstterminen 1914.			Vårterminen 1915.		
	Gossar	Flickor	Summa	Gossar	Flickor	Summa
1	15	10	25	14	12	26
2	21	20	41	21	20	41
3	24	17	41	23	16	39
4	19	9	28	19	9	28
5	20	23	43	20	22	42
6	4	17	21	4	17	21
Summa	105	96	199	101	96	197

Ingen lärjunge frånvarande.

16. De närvarande lärjungarnas ålder höstterminen 1914.

Klass	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	Summa
1	5	13	4	2	1					25
2		7	20	9	4	1				41
3			2	24	12	1		2		41
4				5	7	11	4	1		28
5					4	18	15	6		43
6						2	9	8	2	21
Summa	5	20	26	40	28	33	28	17	2	199

17. De närvarande lärjungarnas hemorter höstterminen 1914.

a) Av 199 lärjungar tillhörde 195 Västernorrlands, 3 Västerbottens och 1 Stockholms län;

b) Av 21 lärjungar i kl. 6 hade 12 sin hemort i Örnsköldsvik och 9 på annan ort, av 43 i kl. 5 resp. 29 och 14, av 28 i kl. 4 resp. 18 och 10, av 41 i kl. 3 resp. 31 och 10, av 41 i kl. 2 resp. 32 och 9, av 25 i kl. 1 resp. 19 och 6.

19. Antal i teckning, musik och gymnastik undervisade lärjungar höstterminen 1914.

Klasser	Närvarande lärjungar	Teckning		Musik		Gymnastik
		Lärjungar som deltagit i obligatorisk teckning	Lärjungar som deltagit i frivillig o. därjämte obligatorisk teckning	Lärjungar som undervisats i musikens teori och sång	Lärjungar som undervisats i instrumental-musik	
1	25	25	7	25		21
2	41	41	6	39	2	33
3	41	41	6	30	5	35
4	28	28	2	13	1	25
5	45	21		17	5	31
6	21	13	1	10	1	13
Summa	199	169	22	134	14	156

I slöjdundervisningen hava deltagit 43 lärjungar; från kl. 1: 9 gossar och 1 flicka; kl. 2: 15 gossar och 5 flickor; kl. 3: 7 gossar och 1 flicka; kl. 4: 1 gosse; kl. 5: 4 gossar.

I handarbetsundervisningen hava alla flickor deltagit utom 1 i 3 kl., 1 i 5 kl. och 5 i 6 kl.

20. Uppgift om antalet ämnen, i vilka för varje dag hemläxor blivit föresatta, samt om den tid, som hemarbetena i medeltal beräknats kräva.

Klass	Antal ämnen	Överläsningstid pr dag		Tid för skrivning pr vecka	
		Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
6	2 à 4	1 t. 34 m.	1 t. 55 m.	1 t. 50 m.	2 t. 15 m.
5 A	2 à 4	2 t.	2 t. 19 m.	40 m.	45 m.
5 B	2 à 4	1 t. 32 m.	1 t. 45 m.	40 m.	50 m.
4	2 à 3	1 t. 38 m.	1 t. 35 m.	1 t.	1 t. 5 m.
5 A	1 à 3	1 t. 30 m.	1 t. 50 m.		
5 B	1 à 3	1 t. 21 m.	1 t. 44 m.		
2 A	0 à 3	1 t. 17 m.	1 t. 35 m.		
2 B	0 à 3	1 t. 15 m.	1 t. 35 m.		
1	0 à 3	1 t. 15 m.	1 t. 22 m.		

Till måndagarna hava kl. 1 och 2 haft läxfritt, de övriga klasserna en, högst två läxor.

21. Uppgifter lämnade av skolans läkare, doktor Erik Lind.

a) Lärjungarnas kroppsbyggnad och allmänna hälsotillstånd samt antalet närsynta och döva.

Klass	Antal lärjungar	Medel-			Lidande av bleksot	Offa besvärade av huvudvärk	Offa besvärade av näsbloed	Närsynthetsgrad			Summa närsynta	Lidande av dövhed	
		ålder	längd	vikt				under 3 D.	3-6 D.	över 6 D.			
Vårterminen 1914	1	37	10,8	1,35	29,9	5	1	—	2	—	—	2	2
	2	36	12,4	1,36	34,8	6	—	—	3	—	—	3	—
	3	25	13,3	1,41	36,5	5	1	1	2	—	—	2	—
	4	43	14,6	1,51	40	6	3	—	6	—	—	6	1
	5	41	15,7	1,67	50,6	4	1	1	5	1	—	6	1
	6	15	16,8	1,62	50,7	3	1	—	—	—	—	—	—
Summa	197	—	—	—	27	7	2	2	18	1	—	19	4
Hösterminen 1914	1	25	10,2	—	—	1	1	2	3	—	—	3	—
	2	41	11,3	—	—	1	5	2	3	—	—	3	—
	3	41	12,5	—	—	5	1	2	3	—	—	3	2
	4	28	13,6	—	—	2	1	2	5	2	—	7	2
	5	43	14,5	—	—	3	3	2	3	—	—	3	—
	6	21	15,	—	—	6	3	1	3	1	—	4	—
Summa	199	—	—	—	—	18	14	11	20	3	—	23	4

b) Antalet sjuka och sjukdomar bland lärjungarna.

Sjukdomar	När- lär- jungar	Sjuka perso- ner	Sjuk- doms- fall	Sjuk- dagar	Döda	Anmärkingar
<i>Vårterminen 1914</i>						
Feber av obestämd art.....		4	4	29		10 lärjungar hava under ter- minen insjuknat i olika sjukdo- mar, nämligen 4 i influensa och halsfluss, 1 i influensa, knölrös och tarmkatarr, 1 i influensa och luftrörskatarr, 1 i halsfluss och blodbrist, 1 i blindtarmsin- flammation, tandvärk och »för- kylning», 1 i ögonsjukdom och »förkylning» samt 1 i öronsjuk- dom och »förkylning».
Influensa.....		18	18	99		
Bleksot.....		1	1	25		
Huvudvärk.....		2	2	4		
Ögonsjukdomar.....		1	1	2		
Öronsjukdomar.....		1	1	2		
Luftstrupskatarr.....		4	5	25		
Luftrörskatarr.....		1	1	9		
Tandvärk.....		1	1	2		
Inflammation i mandlarna o. svalget.....		14	15	47		
Halsböld.....		2	2	8		
Blindtarmsinflammation.....		1	1	4		

Sjukdomar	När- lär- jungar	Sjuka perso- ner	Sjuk- doms- fall	Sjuk- dagar	Döda	Anmärkingar
Akut inflammation i magen och tarmarna		2	3	6		
Njurinflammation		1	2	20		
Ledgångsreumatism		1	1	2		
Knölros		1	1	7		
Böld		1	1	2		
Benbrott		1	1	6		
Ledvrickning		1	1	22		
Muskelsträckning		1	1	3		
Brännskada		1	1	3		
Andra skador		3	3	6		
Förkylning		17	17	44		
Summa	197	80	84	377		

Höstterminen 1914.

Difteri	1	1	13		
Influensa	10	10	27		
Vattenkoppor	1	1	3		
Feber av obestämd art	5	5	12		
Bleksot	1	1	2		
Hysteri	1	1	10		
Huvudvärk	3	3	7		
Inflammation i struphuvudet	1	1	5		
Akut inflammation i luftrö- ren	3	3	7		
Akut inflammation i mand- larna och svalget	33	35	115		
Halsböld	1	1	12		
Akut mag- och tarminflam- mation	6	6	33		
Blindtarmsinflammation	1	1	21		
Akut njurinflammation	1	1	5		
„ ledgångsreumatism	2	2	79		
Benhinneinflammation	1	1	2		
Öronsjukdomar	1	1	2		
Benbrott	1	1	4		
Yttre skador	2	2	11		
Förkylning	4	7	14		
Summa	199	79	84	382	

7 lärjungar hava under termi-
nen insjuknat i olika sjukdomar
nämligen 1 i halsfluss och akut
njurinflammation, 1 i halsfluss
och »huvudvärk, 1 i halsfluss,
influensa och »förkylning», 1 i
influensa och benhinneinflam-
mation, 1 i influensa och »feber
av obestämd art», 1 i halsfluss
och inflammation i struphuvu-
det samt 1 i hysteri och »tand-
värk».

23. Av de under läsåret inskrivna lärjungarna hava förut senast undervisats:	
i folkskola	33
i allm. läroverk.....	1
i enskilt „	1
endast i hemmet	5
	Summa 40

Bland de å raden för folkskola upptagna hava 16 åtnjutit enskild undervisning såsom förberedelse för inträde i läroverket.

24. Förteckning över lärjungar, som vid slutet av vårterminen 1914 avgått efter godkänd realskolexamen:

Fredriksson, Karl V.....	till teknisk skola.
Huss, K. Ivar	„ posten.
Lindberg, J. Herbert	„ järnvägen.
Rüffel, P. Bertil M.	„ sjömansyrket.
Svensson, Bernhard	„ teknisk skola.
Björkquist, Dagmar	„ hemmet.
Engman, A. Dagmar	„ „
Fjällgren, Annie E.	„ „
Hagberg, A. Ingeborg	„ „
Holmström, Margareta (Greta)	„ „
Johansson, Elsa K.	„ folkskollärary.-seminarium.
Johansson, Gerda I. K.	„ hemmet.
Schödén, Ebba K.	„ sjukvården.
Wallin, Emmy K.	„ hemmet.

25. Förteckning över övriga lärjungar, som avgått:

Under vårterminen och därpå följande mellantermin:

från kl. 6	Sandström, Dagmar	till musikstudier
„ „ 5	Allard, Richard, J. A.	„ Härnösands h. allm. läroverk.
„ „ „	Bergström, N. Yngve M.	„ Umeå „ „
„ „ „	Björkquist, Lennart	„ Uppsala „ „
„ „ „	Blahd, J. Gösta.....	„ affärsverksamhet.
„ „ „	Edlund, F. Albin	„ Härnösands h. allm. läroverk.
„ „ „	Fredriksson, N. J. Rudolf	„ fabriksarbete.
„ „ „	Frånberg, E. Gösta G:son	„ Örebro h. allm. läroverk.
„ „ „	Fröberg, O. Helge V.	„ Härnösands „ „
„ „ „	Österberg, Nils-Olof.....	„ Umeå „ „
„ „ „	Dillner, Anna J. G.	„ hemmet.
„ „ „	Gradin, Svea K.	„ Åhlinska skolan, Stockholm.
„ „ „	Kusoffsky, Aina J. K.	„ hemmet.
„ „ „	Olsson, S. Ingeborg.....	„ kontorsgöromål.
„ „ „	Sandström, H. Gurli	„ hemmet.
„ „ „	Tidén, Hildur T.	„ hemmet.

från kl. 5	Vallin, E. Charlotta (Lotten)	till kontorsgöromål.
„ „ 4	Enlund, Harald A.	„ järnhandel.
„ „ „	Gidlund, C. Idoft A.	„ yrkena.
„ „ „	Hörnell, Hjalmar	„ handel.
„ „ „	Öberg, Ivan V.	„ teknisk skola.
„ „ „	Eriksson, Greta	„ hemmet.
„ „ „	Jonsson, Gertrud M.	„ „
„ kl. 3	Gien, Göta L.	„ „
„ „ „	Lindahl, A. Tyra	„ „
„ „ 2	Johansson, Axel V.	„ handel.
„ „ „	Tafvelin, Signe M.	„ folkskolan.

Under höstterminen och därpå följande mellantermin.

„ „ 5	Andersson, Harald D.	till sjömansyrket.
„ „ „	Ödmark, Anna V.	„ hemmet.
„ „ „	Berglund, Rakel E.	„ annat läroverk.
„ „ 1	Holmström, K. Gustaf E.	för sjukdom.

26. Under sistförlutna kalenderår hava till lärjungarna utdelats såsom

stipendier	kr. 58: —
premier i pengar	„ 70: —
„ i böcker m. m.	„ 140: 97
	<u>Kronor 268: 97</u>

27. Uppgift angående terminsavgifter till skolans kassor.

	Höstterminen	Vårterminen
Befriade från avgifter till:		
endast biblioteks- och materielkassan	—	—
„ byggnadsfonden	71	71
båda ovannämnda kassor	18	20
ej befriade från någondera avgiften	111	106
Summa närvarande lärjungar	200	197

Avgiften till ljus- och vedkassan, 7 kr., har erlagts av samtliga lärjungar. Avgiften till biblioteks- och materielkassan har utgått med 6 kr. Under höstterminen tillkom en lärjunge efter katalogens tryckning.

Terminsavgifter till kommunen.

	Höstterminen		Vårterminen	
	Antal lärjungar	Summa avgifter kr.	Antal lärjungar	Summa avgifter kr.
20 kr. avgift	93	1,860	89	1,780
10 „ „	70	700	65	650
Befriade från avgift.....	37	—	43	—
Summa	200	2,560	197	2,430

D. **Boksamlingar och undervisningsmateriel.**

28. *Läroverksbiblioteket* har tillökats med bl. a. följande arbeten:

Genom gåvor: Sv. författningssamling; K. Överstyrelsens berättelse 1913—1914; statens allm. läroverk läsåret 1912—1913; S. A. Fries, Israel i ljuset av arkeologiska och etnologiska forskningar i Palestina; E. Reuterskiöld, De nord. lapparnas religion; W. Thalbitzer, Grönlandske sagn om Eskimoernes fortid; Fänrik Ståls sägner med inl. och kommentar av R. Berg och I. Hjertén; Paul Rosenius. Sveriges fåglar och fågelbon 1—4; Fauna och flora; U. L. Ullman och John Morén, Förslag till Missale, Vesperale och Hymnarium; Språk och stil; Sveriges natur, naturskyddsför. årsskrift 1914; Turistföreningens årsskrift 1914; Ny tidning för idrott; Nordiskt idrottsliv; Tidskrift i gymnastik. Från författare och förläggare åtskilliga läro- och läseböcker.

Genom inköp: Sv. akademiens ordbok (forts.); Nordisk familjebok (forts.); Sv. viterhetssamfundets skrifter; Sverges krigshistoria i bilder; Schück-Warburg, Ill. sv. litteraturhistoria, del 1—3; A. Korlén, Om skolundervisning i välläsning; Ped. tidskrift; Verdand; Tidning för Sverges läroverk; Moderna språk; Historisk tidskrift; Svensk tidskrift; Ord och bild.

Lärjungebiblioteket har genom inköp ökats med ett 50-tal band. Den 11 maj var lånens antal inom klasserna följande: kl. 6 355, 5 A 292, 5 B 364, 4 448, 3 A 56, 3 B 276, 2 A 247, 2 B 156, 1 240, summa 2,434. Antalet boklån torde alltså vid terminens slut belöpa sig till 2,500. Biblioteket, som varit öppet måndagar och torsdagar, har vårdats av adj. Johansson.

Undervisningsmaterielen har tillökats med bl. a. följande:

genom inköp: Vägkartor över Palestina och Bibelns land och folk; Snoilsky, Svenska bilder, 10 ex.; Tiseliuss, Deutsche Umgangssprache, 3 ex.; Bokelund-Rohde, Tyska översättningsövningar, 12 ex.; Kleine Schülerbibliothek I, 2 ex.; Estlander, Läsebok i nya tidens historia; Fagerlund-Falk, Geografisk läsebok I och III; uppstoppade djur: apa, lekande rävungar, grävsvin, hare, knobbsäl, igelkott, liten husråtta, vildgås, snäppor, kungsfågel, kolibri, lövsångare, stenskvätta, rödhakesångare, sädesärta, blåmes, hämpling, praktejder, skata, kråka, steglits, korsnäbbar, raphöns, gräsand, skäggdopping, nötväcka, tovsvipa, rödnäbbad tärna, stare, brokig tamtupp, hornsimpa, torsk, gädda, rödspotta; skorpion i sprit; situspreparat av husråtta, mussla, dykareskalbagge, sjöstjärna, av svinfostrets utveckling; 1 symaskin.

genom gåvor: av lärj. Einar Söderberg, 1 käk av val.

E. Läroverksbyggnaden och inredningsmaterielen.

Under sommaren 1914 oljades och fernissades golven i alla rum. Dessutom företogs några mindre reparationsarbeten.

2 bokskåp i kollegierummet, 1 skåp i ritsalen, 2 d:o för naturalier och 1 trappstege hava anskaffats.

Arbetet i skolträdgården har varit omfattat med livligt intresse. 17 lärjungar hava haft egna land att sköta.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgift om nedannämnda kassors ställning kalenderåret 1914.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Ljus- och vedkassan	3,065 77	3,223 05		6,288 82		3,294 25	2,994 57	6,288 82
Bibl.- o. materielkassan	853 96	2,326 01		3,179 97		2,020 54	1,159 43	3,179 97
Premie- o. fattigkassan	367 21	152 43		519 64		252 34	267 30	519 64
Byggnadsfonden	6,934 55	1,478 24		8,412 79		141 45	8,271 34	8,412 79
Slöjdundervisn.- medel	38 66	682 83	29 79	751 28	80 89	620 05	50 34	751 28
Stipendiefonden	945 17	38 53		983 70		28 —	955 70	983 70
Ingrid Frånbergs minnesfond	210 11	9 35		219 46		16 —	209 46	2 9 46
Sigge Palmquists minne	523 65	22 47		546 12		20 —	526 12	546 12
Summa	12,939 08	7,932 91	29 79	20,901 78	80 89	6,386 63	14,431 26	20,901 78

Innevarande termin har Bankdirektören herr Rickard Hägglöf, Stockholm, skänkt 2,000 kr., avsedda att utgöra en premiefond för samskolan. Medlen skola förvaltas av domkapitlet i Härnösand. Närmare skriftliga bestämmelser angående donationen hava ännu ej inkommit. För denna frikostiga och synnerligen välkomna gåva bringas härmed donator ett hjärtligt tack.

Från Turistföreningen har Läroverket mottagit 4 ex. av årsskriften 1914 att utdela som premier och genom Läroverksöverstyrelsen 4 ex. av Svenska psalmboken, utg. av Prof. Hjortzberg, att likaledes utdela som premier.

32. Under sist förflutna kalenderår hava följande belopp utgått för underhåll och lillökning av:

läroverksbiblioteket	kr. 98: 50
lärjungebiblioteket	„ 182: 48
den övriga undervisningsmaterielen	„ 262: 07
inredningsmaterielen	„ 332: 95

G. Examina och terminsavslutning m m.

Muntlig pröfning i realskolexamen förrättades den 2 och 3 juni 1914 inför samskolans styrelse och av stadsfullmäktige utsedda vittnen, kyrkoherde P. Palmquist, konsul H. Öhngren och doktor P. Dillner. 14 av skolans egna lärjungar (se under mom. 24!) och en privatist K. Gustaf V. Lundqvist blevo godkända.

Till undergående av realskolexamen under höstterminen anmälde sig 2 privatister, av vilka en underkändes i skriftliga prövningen. I den muntliga prövningen, som hölls den 12 december, godkändes J. A. A. Barthelsson.

Godkänd fyllnadsprövning i matematik avlades den 29 aug. 1914 av Annie Fjällgren och den 4 maj 1915 av Elsa Johansson.

I de skriftliga prövningarna i realskolexamen den 3, 5, 7 och 8 maj 1915 hava deltagit 20 av skolans lärjungar och 1 privatist. 3 av de förra saml den senare blevo därvid underkända. Den muntliga examen är utsatt till den 28 maj.

34. Årsavslutningen kommer att försiggå tisdagen den 8 juni med förhör i läsämnen kl. 10—12.30, varefter flyttningar, premier och stipendier kungöras samt ungdomen hemförlovas. Uppvisning i sång och musik äger rum måndagen den 7 juni kl. 1 e. m. och i gymnastik samma dag kl. 5 e. m.

Lärjungarnas skriftliga arbeten äro på examensdagen framlagda i klassrummen, och i ritsalen framläggas prov på deras färdighet i välskrivning, teckning, handarbete och slöjd.

35. Ledamöterna i skolans styrelse, föräldrar, målsmän och övriga intresserade inbjudas vördsamt att övervara avslutningen och därmed sammanhängande förhör och uppvisningar.

36. Nästa läsår börjar onsdagen den 25 augusti med allmänt upprop kl. 1 e. m., då alla lärjungar böra vara tilstädes. Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig hos rektor senast måndagen den 23 augusti kl. 10 f. m. Prövningarna laga sin början sistnämnda dag kl. 11 f. m. Rörande fordringar för inträde m. m. se bil. B! Höstterminen kommer att avslutas den 21 december. Vårterminen 1916 är utsatt att börja den 14 jan. och sluta den 8 juni.

Örnsköldsvik i maj 1915.

O. A. PERMÄN.

Bil. A.

Förslag till frivilliga feriearbeten.

TILL KLASS 5.

Kristendom: N. Lövgren, Kyrkoreformationen i Sverige (1 kr.), Stave, Jesu liv och Nya testamentets böcker; Kastman, Palestina, land och folk.

Modersmålet: Rydberg, Fribytaren på Östersjön (2,25), Singoalla (75 öre); Topelius, Fältskärns berättelser (1,25 pr del), Stjärnornas kungabarn (2 kr. pr del); Heidenstam, Karolinerna (1 kr. pr del); Lagerlöf, Kristuslegender (1 kr.); Almqvist, Folklivsberättelser (1 kr.).

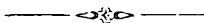
Tyska: Kleine Schülerbibliothek V (1,50).

Historia: Estlander, Allmänna historien i berättelser, medeltiden; Från vår storhetstid av Sigrid Kruse (1,75); Grimberg, Svenska folkets underbara öden (25 öre pr häfte); Grimberg och Uddgren, Svenska krigarbragder.

- Geografi:** Sven Hedin, Från pol till pol; Duse, Bland pingviner och sälar (1 kr.); Anna Sandström, Norrland (2 kr.); Jack London, Söderhavsberättelser.
- Biologi:** Uppfödning av fjärilslarver med skriftlig redogörelse för deras utveckling till puppa och fjärl.

TILL KLASS 6.

- Kristendom:** Lundin, Bilder ur kyrkans historia; N. Söderblom, Kristendomen och religionerna; Ullman, Kyrklig handbok för konfirmander.
- Modersmålet:** Rydberg, Fribytaren på Östersjön (2,25); Vapensmeden (1 kr.); Runeberg, Älgskyttarna (40 öre) och Julkvällen (30 öre); Strindberg, Svenska öden och äventyr, (5 delar à 1 kr.); Pelle Molin, Ådalens poesi (1 kr.)
- Fyska:** Morén, Unterhaltungsbibliothek I (med ordlista 75 öre).
- Engelska:** Hall, Days before History, utgiven av Hammarberg (med ordlista 2,50).
- Historia:** Grimberg, Svenska folkets underbara öden; Estlander, Läsebok i nya historien (4,50)
- Geografi:** Sven Hedin, Från pol till pol; Anna Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder, I och II (à 2 kr.); Fagerlund-Falk, Geografisk läsebok.
- Biologi:** Samma uppgift som till kl. 5; A. Lannér, Ur växtlivet (1 kr.).

Bil. B. **För inträde i läroverkets första klass fordras:**

a) förmåga att tydligt och säkert läsa innantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en uppläst enkel berättelse:

- b) någon färdighet i välskrivning;
 c) någon färdighet i rättskrivning;
 d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla och nya testamentets bibliska historia; några psalmverser
 e) färdighet i användande av de fyra räknesätten med hela tal, högst fyrsiffriga, dock att icke må fordras användning av mer än tvåsiffriga multiplikatorer och divisorer; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning:

f) kännedom om Skandinaviska halvöns gränser, om det allmännaste av dess höjdförhållanden och om Sveriges huvuddelar; närmare kännedom antingen om Götaland eller om Svealand och Norrland; förmåga att på kartan utvisa det genomgångna.

Rörande inträdessökandes *ålder* är stadgat: 1. Ej må i allmänt läroverk som lärjunge intagas under höstterminen annan än den, som då inträde sökes, redan uppnått eller före kalenderårets utgång uppnår nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår, uppnått nämnda ålder. 2. Ej må någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt 12 år, intagas i första klassen, och iakttagas beträffande intagning i övriga klasser, att den med ledning av detta stadgande för varje klass beräknade åldern ej må vara överskriden. Undantag från denna senare bestämmelse kan dock beviljas.

Inträdessökande skall förete dels *intyg av vederbörande prästerskap*, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort, ålder och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom att han haft naturliga eller vaccinkoppor, dels ock *intyg av läkare*, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar. Skolans läkare är skyldig att på anmodan av rektor kostnadsfritt besiktiga obemedlade inträdessökande

Inskrivningsavgift till ett belopp av 10 kr. erlägges av varje intagen lärjunge. Frikallad härifrån vare, efter rektors beprövande, inträdessökande, som styrker sig vara obemedlad, ävensom lärjunge, som förut varit vid annat allmänt läroverk inskriven.

Terminsavgifterna, som gå dels till skolans kassor, dels till kommunen, växla i storlek efter förmögenhetsförhållandena. Billigaste avgiften är f. n. 7 kr och högsta 38 kr. En del av avgifterna betalas 6--8 veckor och den andra delen 8--12 veckor efter terminens början. Då befrielse från eller nedsättning i terminsavgifterna önskas, skall målsman eller lärjunge själv *inom två veckor efter terminens början* till rektor ingiva skriftlig ansökan, åtföljd av intyg från vederbörande prästerskap eller annan myndighet med uppgift angående föräldrarnas eller, om lärjunge har egna medel, hans ekonomiska ställning, angående barnens antal inom familjen samt innehållande myndighetens yttrande, huruvida lärjungen med hänsyn till nyssnämnda förhållanden, ävensom andra omständigheter, såsom levnadskostnader på platsen och bostad i eller utom läroverksstaden, må anses obemedlad eller mindre obemedlad. Vill sökande återropa andra handlingar, skola jämväl dessa bifogas ansökningen.

Bil. C. Sammanfattning av den kompetens, som med avseende å fördringarna på förvärvad allmänbildning åtföljer avlagd realskolexamen.

Avlagd godkänd realskolexamen med här upptagna tilläggsfordringar jämte övriga kompetensvillkor, angående vilka bestämmelser äro utfärdade i en eller flera av nedan angivna författningar, berättigar:

A) till inträde i följande fackskolor och specialkurser.

1) postelevkursen, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r XXII den 14 juni 1907);

2) telegrafelevkursen, med villkor av vitsordet godkänd i den muntliga prövningen i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 31 januari 1907 § 141);

3) tekniska elementarskolorna, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och under förutsättning, att inträde sökes senast höstterminen näst efter det två år förflutit efter examens avläggande (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 6 i stadgarna för de tekniska elementarskolorna den 15 juni 1877);

4) lantbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruksavdelningen vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, geografi, matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för lantbruksinstitutet vid Ultuna den 3 juni 1904, § 18 c.) och kungl. stadgarna för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp av samma datum, § 17 b) samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående viss behörighet för den, som avlagt realskolexamen, att vinna inträde vid nämnda institut;

5) skogsinstitutets lägre kurs, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och naturlära (förnyade kungl. stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 april 1886, § 10, med ändringar i denna § enligt kungl. kungörelserna den 22 maj 1903 och 26 oktober 1906);

6) den för blivande lärare i teckning och välskrivning avsedda undervisningen vid tekniska skolan i Stockholm, varjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linjaritning, den senare utsträckt till perspektiv och skugglära (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 42 mom. 2 i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm den 10 juli 1891);

B) till anställning i följande tjänstbefattningar:

7) såsom bokhållare, kontorsskrivare eller vid distrikten anställd tjänsteman vid statens järnvägar med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik; kompetensen omfattar icke anställning som distriktschef, bandirektör, baningenjör, maskindirektör, maskiningenjör, trafikinspektör, distriktssekreterare, maskininspektör, verkmästare, telegrafinspektör, underingenjör och ritare (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907);

8) vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi, matematik och naturlära, varjämte fordras att hava genomgått tvåårig kurs vid handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 12 maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, mom. 9 samt kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående behörighet för den, som avlagt godkänd realskolexamen och genomgått handelsinstitut, att vinna anställning vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning);

9) såsom tjänsteman i något av riksbankens kontor, varjämte fordras att efter examens avläggande hava genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelsskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt (kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 i anledning av riksdagens beslut angående villkoren för erhållande av anställning såsom tjänsteman hos riksbanken);

10) såsom biträde vid postsparbanken, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik (enligt styrelsens för postsparbanken beslut den 13 februari 1907);

11) såsom teckningslärare eller musiklärare vid allmänt läroverk (kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 februari 1905, § 188);

12) såsom länsman (Kammarkollegii cirkulär angående villkoren för befordran till länsmanstjänster den 21 januari 1742 samt k. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående befrielse för den, som avlagt godkänd realskolexamen, från vissa i nämnda cirkulär föreskrivna prov);

13) såsom reservofficersvolontär, utom vid fortifikationen, varjämte fordras att hava genomgått tvååriga kursen vid Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm, Göteborgs handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut eller Hälsingborgs högre handelsinstitut (kungl. kungörelsen den 16 mars 1906 angående sättet för officers- eller reservofficersvolontärers antagning och utbildning samt kungl. breven den 18 januari 1907 och den 31 aug. 1907 till tjänstförrättande inspektören för militärläroverken, samtliga arméfördelningschefer m. fl. angående rätt för dem, som genomgått Malmö högre handelsinstitut och Hälsingborgs högre handelsinstitut att vinna anställning såsom reservofficersvolontärer.

Ovan angivna kompetens i fråga om teckningslärarekursen, postelevkursen och telegrafelevkursen samt anställning vid statens järnvägar, gäller i tillämpliga delar för såväl manliga som kvinnliga lärjungar och i övrigt endast för manliga lärjungar.

Anm. Ovannämnda kungl. kungörelser den 26 oktober 1906 äro intagna i Svensk Författningssamling 1906 nr 92.

Bil. D. Uppgifter för höstterminen 1914 rörande lärjungarnas frånvaro på grund av sjukdom, medelbetyg i läsnäna m. m.

Frånvaro på grund av sjukdom i medeltal timmar:

klass 6	gossar	20,7	tim.	flickor	21,12	tim.
„ 5 A	„	1,27	„	„	10,1	„
„ 5 B	„	6,67	„	„	23,67	„
„ 4	„	4,37	„	„	6,13	„
„ 3 A	„	13,81	„	„	24,22 ^{**}	„
„ 3 B	„	5,15	„	„	7,5	„
„ 2 A	„	11	„	„	13,9	„
„ 2 B	„	7,73	„	„	15	„
„ 1	„	15	„	**)	9,2	„

*) En flicka 160 t. **) En gosse 56 timmar.

Medeltal betyg i läsnäna:

Klass 6	gossar	9,47	flickor	14,10
„ 5 A	„	12,27	„	12,64
„ 5 B	„	14,61	„	13,1
„ 4	„	10,37	„	10,78
„ 3 A	„	9,23	„	10,61
„ 3 B	„	7,88	„	9,19
„ 2 A	„	7,1	„	8,2
„ 2 B	„	8,95	„	9
„ 1	„	7,6	„	7,9

Vad tiden för överläsning av hemläxor angår, är medeltalet för flickor något större än för gossar, såsom framgår av mom. 20.

Under läsåret har en flicka begagnat sig av rättigheten att frikallas från undervisningen i engelska och viss del av matematiken. Under höstterminen voro 7 och under vårterminen 15 flickor befriade från undervisningen i handarbete.

De genom skolan förmedlade insättningarna i sparbanken ha under året uppgått till kr. 62,25.

Lokalföreningen "Gryning" av S. S. U. H. har under året hållit några sammankomster. Aftonunderhållningar ha varit anordnade, under höstterminen till förmån för förenin-

gen "Sveriges väl" och under vårterminen för Flodakolonien. Vid båda tillfällena hölls föredrag av kand. C. A. Hallström, Hampnäs.

Den höstterminen 1913 av flickor i kl. 5 B bildade föreningen "Sveriges väl", underavdelning av Röda korsets lokala kvinnoförening i Örnsköldsvik, har arbetat enligt samma plan som förut och med gott resultat. Förrådet kommer vid terminens slut att omfatta 4 fullständiga sängutredningar jämte 4 uppsättningar sjukvårdspersedlar och 2 satser förbandsartiklar

I Örnsköldsviks scoutkår äro omkring ett 50-tal gossar medlemmar.

Bil. E.

ORDNING

vid

Årsavslutningen den 8 juni 1915.

Tid	Kl. 1	Kl. 2A	Kl. 2B	Kl. 3A	Kl. 3B	Kl. 4	Kl. 5A	Kl. 5B
10--10,30	Tyska <i>Seth</i>	Kristendom <i>Frigell</i>	Modersmål. <i>Rudén</i>	Historia <i>Ahlberg</i>	Kristendom <i>Perman</i>	Matematik <i>v. Ekensteen</i>	Modersmål. <i>Sjöholm</i>	Tyska <i>Johansson</i>
10,40-- 11,10	Matematik <i>Frigell</i>	Historia <i>Danielson</i>	Tyska <i>Johansson</i>	Matematik <i>Rudén</i>	Matematik <i>v. Ekensteen</i>	Engelska <i>Perman</i>	Kristendom <i>Ahlberg</i>	— —
11,20-- 11,50	Geografi <i>v. Ekensteen</i>	Biologi <i>Frigell</i>	Geografi <i>Rudén</i>	Tyska <i>Sjöholm</i>	Tyska <i>Danielson</i>	Historia <i>Seth</i>	— —	Historia <i>Ahlberg</i>
12--12,30	Historia <i>Seth</i>	Tyska <i>Frigell</i>	Matematik <i>Rudén</i>	Biologi <i>v. Ekensteen</i>	Historia <i>Danielson</i>	— —	Tyska <i>Sjöholm</i>	Engelska <i>Johansson</i>
12,30	A —	— v —	— s — l	— u — t	— n —	— i —	— n —	— g.

Morgonbön kl. 9,50—10.

Uppvisning i sång och musik äger rum måndagen den 7 juni kl. 1 och i gymnastik samma dag kl. 5 e. m.

